

Sygn. akt IV Pa 45/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 listopada 2014r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Jerzy Zalański (spr.)
Sędziowie:	SSO Katarzyna Antoniak SSO Elżbieta Wojtczuk
Protokolant:	st.sekr.sądowy Iwona Chojecka

po rozpoznaniu w dniu 27 listopada 2014 r. w Siedlcach

na rozprawie

sprawy z powództwa W. S.

przeciwko R. B.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego R. B.

od wyroku Sądu Rejonowego w (...) IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 4 kwietnia 2014r. sygn. akt (...)

oddala apelację.

Sygn. akt IV Pa 45/14

UZASADNIENIE

W pozwie z 20 maja 2013r. przeciwko pozwanemu R. B. powód W. S. domagał się zasądzenia na jego rzecz kwoty 5.080 zł z ustawowymi odsetkami od kwoty 4.980 zł od dnia 25 marca 2013r. do dnia zapłaty i od kwoty 100 zł od dnia 25 marca 2013r. do dnia zapłaty, a także zasądzenia kosztów procesu według norm przepisanych.

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na jego rzecz od powoda kosztów procesu według norm przepisanych.

Na rozprawie powód popierał powództwo, wnosząc ostatecznie o zasądzenie na jego rzecz od pozwanego kwoty 4.671 zł (k. 114v). Pozwany niezmiennie wniósł o oddalenie powództwa.

Wyrokiem z 4 kwietnia 2014r. Sąd Rejonowy (...)IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych: I. zasądził od pozwanego R. B. na rzecz powoda W. S. kwotę 4.482,08 zł z ustawowymi odsetkami od 4 kwietnia 2014r. do dnia

zapłaty; II. oddalił powództwo w pozostałym zakresie; III. zasądził od pozwanego R. B. na rzecz powoda W. S. kwotę 223,52 zł tytułem zwrotu kosztów procesu; IV. nie obciążył powoda W. S. kosztami zastępstwa procesowego od oddalonego powództwa.

Rozstrzygnięcie powyższe Sąd oparł na następujących ustaleniach:

Pozwany R. B. jako pracownik powoda W. S. zatrudniony jako kierowca pobrał powierzone mu przez pracodawcę kwoty 1.200 euro oraz 100 zł tytułem zaliczki na wydatki związane z wykonaniem przez pozwanego, począwszy od dnia 25 marca 2013r. przewozu ładunku na trasie P.-K.-B.. Kurs ten nie został jednak zrealizowany z uwagi na awarię samochodu kierowanego przez pozwanego na terenie Białorusi. Powód domagał się zwrotu pobranej zaliczki, zaś pozwany utrzymywał, że z zaliczki tej z powodem się rozliczył.

Zgodnie z art. 124 § 1 pkt 1 kp pracownik, któremu powierzono pieniądze z obowiązkiem zwrotu albo do wyliczenia się odpowiada w pełnej wysokości za szkodę powstałą w tym mieniu. Od odpowiedzialności tej pracownik może się uwolnić, jeżeli wykaże, że szkoda powstała z przyczyn od niego niezależnych, a w szczególności wskutek niezapewnienia przez pracodawcę warunków umożliwiających zabezpieczenie powierzonego mienia (§ 3).

Pozwany R. B. utrzymywał, że z powierzonych mu przez powoda pieniędzy w kwocie 1.200 euro oraz 100 zł rozliczył się z nim w ten sposób, że część z tych pieniędzy została wydana na zakup paliwa, koszty holowania pojazdu na parking strzeżony i opłaty parkingowe, a pozostałą część pozwany zwrócił powodowi w gotówce w dniu 1 kwietnia 2013r.

Sąd nie dał wiary twierdzeniom pozwanego, gdyż nie zostały one poparte żadnymi wiarygodnymi dowodami, a to na nim spoczywał ciężar udowodnienia okoliczności, z których wywodził dla siebie skutki prawne.

Wobec braku jakichkolwiek dowodów na okoliczność rozliczenia się przez pozwanego z powodem w takim zakresie, jak podnosił, w ocenie Sądu we wzajemnych rozliczeniach stron należało uwzględnić te wydatki, których poniesienie przyznał i zaakceptował powód. Składają się na nie: opłata za parking na kwotę 25.000 rubli (k. 50; 100 rubli białor. = 0,0376 zł – www.nbp.pl), faktura za paliwo na kwotę 249,04 zł i 113,71 zł (k. 51-52), faktury za opłaty celne na kwotę 70 zł i 100 zł (k. 53-54). Do tego należy doliczyć obok powyższych, zawartych w prawej kolumnie wydatków z pierwszej strony rozliczenia wyjazdu z dnia 25 marca 2013 r. (k. 65), również pozostałe wydatki z tego rozliczenia, zawarte w lewej kolumnie, czyli 15 euro (1 euro = 4,1586 zł – k. 11) opłaty za autostradę i 100 rubli białor. opłaty za parking. Pierwsza strona rozliczenia została bowiem zaakceptowana przez powoda, w przeciwieństwie do drugiej, co do której pozwany utrzymywał, że poniósł również i tam wyszczególnione wydatki, nie przedstawiając na to jednak żadnego dowodu, poza beztróskim stwierdzeniem, że pieniądze te wydał na łąpówki. Nie uwzględnił Sąd w rozliczeniu rachunku na paliwo w kwocie 200 EUR z 28 marca 2013r., uznając, że rachunek ten został sporządzony na potrzeby niniejszego procesu.

W ocenie Sądu podniesiony przez pozwanego zarzut potrącenia nie zasługiwał na uwzględnienie. Jako przedmiot potrącenia pozwany wskazał należności, jakie powinien mu wypłacić pracodawca z tytułu dodatku za pracę w nocy oraz ryczałtu za noclegi.

Strona pozwana podniosła zarzut potrącenia dopiero na rozprawie w dniu 17 stycznia 2014r., jako przedmiot wskazując bliżej nieokreślone należności powoda względem pozwanego z tytułu wynagrodzenia. Dopiero w piśmie procesowym z dnia 19 lutego 2014r. pozwany wskazał, że chodzi o dodatek za pracę w nocy i ryczałt za noclegi, zaś w piśmie procesowym z dnia 21 marca 2014r. pozwany sprecyzował kwotę 4.151,84 zł, która zdaniem pozwanego powinna być potrącona z wierzytelności pozwanego, tytułem ryczałtu za noclegi, dodatku za pracę w nocy i dodatkowo jeszcze tytułem niewypłaconego wynagrodzenia.

Sąd nie uwzględnił tej kwoty i nie potrącił jej z należności przysługującej powodowi od pozwanego z tytułu pobranej, a nierozliczonej zaliczki, gdyż kwota ta nie została należycie wykazana i opiera się na spornych i wątpliwych założeniach. Zdaniem Sądu działanie pozwanego świadczy o świadomości słabości przedstawianych przez niego dowodów.

Zasądzona na rzecz powoda od pozwanego kwota stanowi różnicę między kwotami 1.200 euro i 100 zł pobranymi przez pozwanego na wydatki w podróży, a kwotami uznanymi przez powoda jako właściwie rozliczone i poniesione w związku z podróżą służbową pozwanego. Sąd przyjął przy wyliczeniach kurs euro i rubla według stanu na dzień 25 marca 2013r., kiedy to pozwany wyruszył w sporny kurs, a idące dalej powództwo oddalił. Obok kwoty głównej Sąd zasądził również od pozwanego na rzecz powoda, zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu jego koszty, na które złożyła się w niniejszej sprawie poniesiona przez powoda opłata od pozwu, uwzględniona w wyroku w wysokości proporcjonalnej do pierwotnie dochodzonej przez powoda kwoty. Sąd nie obciążył powoda kosztami oddalonego powództwa, gdyż powód uległ tylko co do nieznaczej części swego żądania.

Od wyroku tego apelację wniosła strona pozwana zaskarżając go w całości i wnosząc o jego zmianę poprzez oddalenie powództwa, względnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd Rejonowy w Siedlcach oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania za obie instancje, w tym kosztów z tytułu zastępstwa procesowego, a w razie przekazania sprawy do ponownego rozpoznania o pozostawienie Sądowi I instancji rozstrzygnięcia o kosztach procesu.

Apelujący zarzucił wyrokowi:

1. naruszenie prawa materialnego, tj.

a) art. 499 kc i art. 498 kc w zw. z art. 80 kp, 85 kp i 87 kp poprzez nieuwzględnienie zgłoszonego zarzutu potrącenia w stosunku do nie wypłaconego wynagrodzenia za pracę wyliczonego przez powoda,

b) art. 499 kc i art. 498 kc w zw. z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 29 stycznia 2013r. obowiązującego od 1 marca 2013r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz. U. z 2013r. poz. 167) w zakresie ryczałtu za noclegi;

2. naruszenie przepisów postępowania, mające wpływ na wynik sprawy, a mianowicie:

a) art. 233 § 1 kpc poprzez naruszenie zasady swobodnej oceny dowodów i brak wszechstronnego rozważenia zebranego w sprawie materiału dowodowego, polegający na uznaniu, iż złożony przez pozwanego rachunek na kwotę 200 EUR za zakup paliwa z dnia 28 marca 2013r. jest niewiarygodny,

b) art. 162 kpc w zw. z art. 227 kpc poprzez oddalenie wniosku dowodowego pozwanego dotyczącego przedłożenia wszystkich pokwitowań pobrania pieniędzy przez pozwanego w czasie jego zatrudnienia oraz rozliczenia pierwszego kursu.

W uzasadnieniu apelacji pełnomocnik pozwanego podnosił, że Sąd Rejonowy nie uwzględnił w rozliczeniu kwoty 105 EUR, 20 zł i 7.400 rubli białoruskich, które wg notatki służbowej mł. asp. P. T. powód odebrał od pozwanego w dniu 1 kwietnia 2013r.; roszczenie powoda winno dotyczyć jedynie kwoty 560 EUR, co wynika z oświadczenia powoda złożonego funkcjonariuszowi policji oraz faktu, że pozwany przedstawił rachunek na zakup paliwa w dniu 28 marca 2013r. na terenie Białorusi na kwotę 200 EUR; powód nie dokonał wypłaty wynagrodzenia z tytułu ryczałtu za noclegi w trakcie wykonywania przewozu; rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 29 stycznia 2013r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz. U. z 2013r. poz. 167) ma zastosowanie do kierowców transportu międzynarodowego z mocy art. 77⁵ § 5 kp; na pracodawcy ciąży obowiązek wyliczenia należnego pracownikowi wynagrodzenia; powód nie przedłożył do akt rozliczenia, mimo zobowiązania go do tego przez Sąd; kwota 200 EUR winna być uwzględniona w rozliczeniu; Sąd naruszył przepisy prawa materialnego poprzez nieuwzględnienie zarzutu potrącenia, bowiem z przepisów nie wynika termin złożenia w trakcie procesu oświadczenia o potrąceniu (k.129-131).

W odpowiedzi na apelację powód wnosił o odrzucenie apelacji z uwagi na nieprzywracalne braki formalne: brak uzasadnienia zarzutów apelacyjnych zawartych w petitum apelacji – na podstawie art. 373 kpc w zw. z art. 370¹

oraz art. 368 § 1 pkt 3 kpc oraz zamieszczenie innych zarzutów apelacyjnych niż wymienione w petitum w treści uzasadnienia – na podstawie art. 373 kpc w zw. z art. 370¹ oraz art. 368 § 1 pkt 2 kpc. Na wypadek merytorycznego rozpoznania apelacji powód zaprzeczył twierdzeniom pozwanego zawartym w apelacji, wnosił o oddalenie apelacji w całości i zasądzenie na jego rzecz od pozwanego kosztów postępowania według norm przepisanych.

W uzasadnieniu odpowiedzi powód podnosił, że: apelacja powinna zawierać przedstawienie zarzutów oraz ich uzasadnienie, a jeśli taka apelacja jest sporządzona przez profesjonalnego pełnomocnika, podlega odrzuceniu; zarzuty apelacyjne nie zostały uzasadnione, a w uzasadnieniu zawarto inne zarzuty; pozwany dopuszcza się nadinterpretacji materiału dowodowego; zarzuty są bezzasadne i dotknięte brakami formalnymi; apelujący nie wykazał dowolności przeprowadzonej przez Sąd oceny; pozwany nie przedstawił wiarygodnych dokumentów na potwierdzenie poniesionych wydatków w podróży służbowej; pozwany do dnia złożenia pozwu nie kwestionował istnienia zobowiązania; pozwany jest osobą karaną (k. 137-141).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest niezasadna i jako taka podlega oddaleniu.

Sąd Rejonowy dokonał prawidłowych ustaleń i wydał trafne, odpowiadające prawu rozstrzygnięcie. Logicznie uzasadnił swoje stanowisko. Sąd Okręgowy w całej rozciągłości podziela zarówno ustalenia faktyczne, jak i ocenę prawną Sądu I instancji, zatem nie zachodzi konieczność ich powtarzania (por. wyrok Sądu Najwyższego z 08.10.1998r. II CKN 923/97, OSNC 1999/3/60). Odnosząc się do zarzutów apelacji podnieść należy, że w żaden sposób nie podważają one prawidłowości rozstrzygnięcia Sądu I instancji. Sąd Rejonowy dokonał wszechstronnego rozważenia zebranego materiału dowodowego oceniając wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania zgodnie z art. 233 § 1 kpc.

Zarzuty podniesione w apelacji stanowią jedynie polemikę z prawidłowymi ustaleniami Sądu Rejonowego.

Trudno zrozumieć podniesiony przez pozwanego zarzut potrącenia w sytuacji, kiedy twierdzi on, że nie jest powodowi nic winien. Twierdzenie pozwanego, że oddał powodowi wszystko, co był winien, a następnie zgłoszenie zarzutu potrącenia pozostaje ze sobą w logicznej sprzeczności. Powód zarzuca pozwanemu przywłaszczenie pieniędzy. Jest to czyn niedozwolony. Należności z tytułu czynów niedozwolonych nie podlegają potrąceniu, mówi o tym wyraźnie przepis art. 505 pkt 3 kc.

W ocenie Sądu Okręgowego rozumowanie Sądu Rejonowego jest prawidłowe. Jeżeli powód jest coś winien pozwanemu z tytułu umowy o pracę, to pozwany może wytoczyć powództwo w sądzie pracy o wypłatę tych należności, czy to z tytułu diet, czy to z tytułu ryczałtu za nocleg.

Sąd Najwyższy wielokrotnie wskazywał, że postawienie zarzutu obrazy art. 233 § 1 kpc nie może polegać na zaprezentowaniu przez skarżącego stanu faktycznego przyjętego przez niego na podstawie własnej oceny dowodów; skarżący może tylko wykazywać, posługując się wyłącznie argumentami jurydycznymi, że Sąd rażąco naruszył ustanowione w wymienionym przepisie zasady oceny wiarygodności i mocy dowodów i że naruszenie to miało wpływ na wynik sprawy (por. m.in. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 2000 r., I CKN 1169/99, OSNC 2000/7-8 poz. 139 i z dnia 10 kwietnia 2000 r., V CKN 17/2000, OSNC 2000/10 poz. 189).

W niniejszej sprawie zasady z art. 233 § 1 k.p.c. nie zostały naruszone, gdyż ocena zgromadzonego materiału dowodowego i poczynione na jej podstawie ustalenia faktyczne zostały dokonane przez Sąd Rejonowy w sposób prawidłowy i brak jest podstaw do podzielenia stanowiska apelującego co do ich nieprawidłowości.

Ocena mocy i wiarygodności dowodów należy do sądu, a nie do strony. Prawidłowe wywiedzenie zarzutu naruszenia przez sąd art. 233 § 1 kpc wymaga wykazania dowolności przeprowadzonej przez Sąd oceny, w szczególności nieliczenia się z regułami logicznego myślenia lub życiowego doświadczenia. Do tego niezbędne jest odniesienie się przez stronę skarżącą do konkretnie określonych środków dowodowych poddanych ocenie sądu, czego w apelacji brak.

Sąd I instancji przeanalizował dowody, stosując dyrektywy z art. 233 § 1 kpc i ocenił ich wiarygodność według własnego przekonania opartego o wszechstronną analizę zebranego materiału, zasady logicznego rozumowania i doświadczenia życiowego. Wnioski wyprowadzone z analizy dowodów nie budzą zastrzeżeń. W wyroku z dnia 12.04.2012r. sygn. akt I UK 347/11 Sąd Najwyższy stwierdził, że same, nawet poważne wątpliwości co do trafności oceny dokonanej przez sąd pierwszej instancji, jeżeli tylko nie wykroczyła ona poza granice określone w art. 233 § 1 k.p.c., nie powinny stwarzać podstawy do zajęcia przez sąd drugiej instancji odmiennego stanowiska. Pogląd ten Sąd Okręgowy podziela w całej rozciągłości.

Wyrok został wydany w oparciu o art. 385 kpc.